

Prehľad činnosti a úloh Stálej etickej komisie Súdnej rady Slovenskej republiky za rok 2025

Pre transparentnosť a verejnú kontrolu Stála etická komisia Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „SEK“) zverejňuje prehľad svojej činnosti a úloh vrátane plánu ich naplnenia.

Ku dňu vypracovania tejto správy je zloženie SEK nasledovné (v abecednom poradí podľa priezviska, bez titulov):

Bezák Martin

Čížová Zuzana

Klátik Jaroslav

Monok Vladimír

Pružinec Eren Ayşe

Šamko Peter

Zloženie SEK v roku 2025 bolo nasledovné (v abecednom poradí podľa priezviska, bez titulov):

Bezák Martin

Farkaš Peter

Jelinková Dudzíková Dana

Klátik Jaroslav

Pružinec Eren Ayşe

Šamko Peter

Predsedníčkou SEK bola v roku 2025 Dana Jelinková Dudzíková.

V rámci svojej činnosti sa SEK zaoberala najmä otázkami vzťahu sudcu a médií, vrátane požiadaviek na zachovanie nestrannosti a dôvery verejnosti v justíciu, hraníc súkromného života sudcu a jeho vplyvu na výkon funkcie, otázok nestrannosti sudcu v kontexte vnútorných vzťahov v rámci súdnictva, posudzovania etických aspektov správania sudcu v disciplinárnych konaniach.

SEK pri svojej činnosti vychádzala zo Zásad sudcovskej etiky, ako aj z relevantných medzinárodných dokumentov a judikatúry, pričom osobitný dôraz kládla na ochranu nezávislosti a nestrannosti súdnictva a zachovanie dôvery verejnosti v súdnu moc.

Prehľad činnosti v roku 2025

V roku 2025 SEK vykonávala svoju činnosť najmä v oblasti prípravy odborných podkladov pre rozhodovanie Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) v otázkach sudcovskej etiky, ako aj pri riešení konkrétnych etických dilem sudcov.

Na základe podkladov vypracovaných SEK prijala Súdna rada Slovenskej republiky najmä tieto stanoviská a uznesenia:

Uznesenie č. 307/2025 zo 16. septembra 2025, ktorým súdna rada vzala na vedomie Správu o činnosti Stálej etickej komisie za rok 2024.

Uznesením č. 310/2025 zo dňa 16. septembra 2025 súdna rada schválila stanovisko k etickej dileme vzťahu sudcu a novinára. Predmetom stanoviska bolo posúdenie hraníc prípustného vzťahu sudcu s osobou pôsobiacou v médiách a jeho vplyvu na neustrannosť sudcu a dôveru verejnosti v súdnictvo. Stanovisko zdôraznilo potrebu zvýšenej opatrnosti sudcu v osobných a spoločenských vzťahoch s novinármi, najmä v situáciách, keď môže vzniknúť alebo sa javiť konflikt záujmov, resp. zdanie ovplyvnenia rozhodovacej činnosti sudcu. Zároveň akcentovalo povinnosť sudcu prijať opatrenia smerujúce k eliminácii pochybností o jeho neustrannosti, vrátane prípadného oznámenia relevantných skutočností.

K tomuto uzneseniu bolo pripojené aj odlišné stanovisko člena súdnej rady Mariána Fečíka, v ktorom boli vyjadrené výhrady najmä vo vzťahu k zásahu do súkromia sudcu a primeranosti požiadavky zverejňovania osobných vzťahov sudcu s novinárom. Odlišné stanovisko poukázalo na potrebu dôslednejšieho vyvažovania medzi požiadavkou dôvery verejnosti v súdnictvo a právom sudcu na ochranu súkromného života.

Uznesením č. 352/2025 z 18. novembra 2025 súdna rada schválila stanovisko k etickej dileme týkajúcej sa situácie, keď je sudca nabádaný na svoje vylúčenie z rozhodovania pridelenej veci. Stanovisko sa zaoberalo otázkou zachovania nezávislosti sudcu vo vnútorných vzťahoch v rámci súdnictva a zdôraznilo, že sudca nesmie podliehať tlaku iných sudcov alebo funkcionárov súdu smerujúcemu k jeho vylúčeniu, pokiaľ sám nezistí dôvody spochybňujúce jeho neustrannosť alebo ak takéto dôvody nie sú namietané účastníkmi konania. Súčasne bolo poukázané na potrebu zachovania korektných profesionálnych vzťahov medzi sudcami a neprípustnosť nátlakového alebo autoritatívneho konania.

Aj k tomuto uzneseniu bolo pripojené odlišné stanovisko člena súdnej rady Mariána Fečíka, ktoré poukazovalo najmä na otázku rozsahu právomoci súdnej rady pri poskytovaní odpovedí na etické dilemy a na potrebu dôsledného odlíšenia medzi posudzovaním etických otázok a zákonnosti postupu sudcu v konkrétnom konaní.

Uznesením č. 353/2025 z 18. novembra 2025 súdna rada schválila stanovisko k žiadosti Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v disciplinárnej veci. V tomto prípade súdna rada konštatovala, že posúdenie zaujatosti sudcu je primárne vecou samotného sudcu a následne procesných mechanizmov v rámci súdneho konania, pričom z predloženého skutkového stavu nevyplývali skutočnosti odôvodňujúce záver o porušení zásad sudcovskej etiky.

Ďalšie aktivity

SEK sa v roku 2025 venovala aj priebežnému vyhodnocovaniu aplikačnej praxe zásad sudcovskej etiky a identifikácii potreby ich výkladového spresnenia.

V rámci svojej činnosti spolupracovala so Súdnu radou Slovenskej republiky pri zabezpečovaní jednotného výkladu zásad sudcovskej etiky a pri poskytovaní podkladov pre rozhodovanie súdnej rady v etických otázkach.

Program úloh na ďalšie obdobie

Pokračovať vo vybavovaní etických dilem sudcov a príprave návrhov stanovísk pre súdnu radu.

Priebežne vyhodnocovať aplikačnú prax zásad sudcovskej etiky a identifikovať potrebu ich metodického a výkladového doplnenia.

Podieľať sa na zjednocovaní výkladu zásad sudcovskej etiky v spolupráci so súdnu radou a orgánmi sudcovskej samosprávy.

Poskytovať súčinnosť pri konaniach disciplinárnych orgánov vo veciach, ktoré sa dotýkajú etiky sudcov.

V Bratislave, dňa 14. apríla 2026

Bezák Martin, Čížová Zuzana, Klátik Jaroslav, Monok Vladimír, Pružinec Eren Ayşe,
Šamko Peter